

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 2. An homo possit habere aliquot Actus moraliter bonos absque Gratia
supernaturali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

esse Baij propositionem 29. Non solum fures & sunt
& latrones qui Christum viam veritatis & vita ne-
gant, sed etiam qui dicunt tentationi ulli, sine gratia
ejus adjutorio, hominem posse resistere.

Quae nostræ assertioni ab aliis opponuntur, tantum probant requiri gratiam ad quilibet temptationis victoriam, ut hæc sit meritoria præmij supernaturalis: aut ut contra leves etiam temptationes victoria continua obtineatur, quod lubentes admittimus. Sicut enim absque speciali privilegio nequeunt moraliter vitari omnia venialia, propter instabilitatem naturæ, & frequentes labendi occasiones, sic etiam natura perfide non satis est potens, ut collectivè omnibus levium tentionum impulsibus obluctetur.

Q. 2.

*An homo possit habere aliquos Actus moraliter bonos
absque Gratia supernaturali?*

Certum est apud Doctores Catholicos, sine adjutorio gratiae non elicere actum bonum, prout conductit ad vitam æternam. Procedit gitur hæc quæstio de actu tantum moraliter honesto, sive laude digno intra ordinem naturæ. Talem actum negat Baij, ac penitus expludit distinctionem communem actionis honestæ in naturalem & supernaturalem, afferens ad quemlibet actum honestum gratiam supernaturalem esse necessariam.

Sed contraria sententia necessariõ admittenda est. Quod probatur primò; Quia, inter alios, damnarunt Pontifices hunc Baij articulum 25.
Omnis opera infidelium sunt peccata, & virtutes Philosophorum.

losophorum sunt vitia. Quia nempe procedunt ab infidelibus gratiâ destitutis. At ex Baio unum breviter exquiri velim: Si filius infidelis videat suum patrem lapsum in foveam, quid illi agendum ut peccatum non incurrat? Si nolit illi manum porrigerere, delinquet certè contra amorem parenti debitum: si illum è fovea extrahat etiam extrahendo peccabit, quia si Baio credimus, omnia infidelium opera sunt peccata.

Probatur Secundò, Quia Concilia videntur supponere nos per vires naturæ posse honestè operari. Tridentinum enim *Seff. 6. can. 2.* negat nos posse credere, pænitere &c. sicut oportet ad justificationem obtainendam, sine gratia. Quā limitatione, sicut oportet, satis insinuat nos posse quidem moraliter honestè operari, sed non utiliter ad salutem, per vires naturæ. Cum eadem limitatione loquitur Concil. Arausicanum *can. 6. & 7.* damnans Semipelagianos, non quod assererent hominem ex se posse honestè operari, sed quod adderent, id posse, sicut oportet ad salutem. Quin & eam gratiæ necessitatem sic restringit Augustinus *lib. de gratia Christi cap. 27.* ubi non asserit illam esse absolute necessariam ad bene operandum, sed tantum sic, ut sine ea nihil possimus, quod ad pietatem pertinet, utramque justitiam. Eodem modo loquitur *lib. de prædest. sanct. cap. 2.* & *lib. de bono persev. cap. 16.* & *lib. de grat. & libero arbit. cap. 17.*

Neque his obstat primò, quod S. Augustinus aliquando asserat, voluntatem de suo nihil habere nisi peccatum. Vel enim peccatum accipit propriè, & sic verum est soli voluntati humanae adscribendum esse peccatum, & illi non esse integrè attribuendum opus moraliter honestum, cum hoc à Deo præcipue proveniat. Vel sumit pecca-

peccatum impropiè , pro actu inutili, & aber-
rante à fine supernaturali, atque ita voluntas de
suò tantum habet peccatum sive opera inutilia
d salute m.

Neque obstat secundò , quod S. Augustinus
dicat , seposità gratiâ , inductam esse impoten-
tiam servandi legem : per hoc tantum indicat,
totam legem naturæ , propter singularem diffi-
cultatem , non posse sine gratia ita integrè ser-
vari , quin ea aliquando violetur : non negat
tamen eam posse, ex parte , per actus naturali-
ter honestos impleri.

Neque obstat tertio , quod idem Augustinus
aliquando doceat , in Infidelibus veras virtutes
non reperiri. Agebat enim contra Pelagianos
afferentes viribus naturæ haberi veras virtutes
utiles ad vitam æternam , idque probantes ex-
emplo infidelium : negabat igitur è contra Au-
gustinus , infidelibus tales virtutes inesse , quæ
poterant ad salutem conferre. Sic enim scribit
lib. 4. contra Julianum cap. 3. Absit in aliquo
sit vera virtus nisi fuerit justus ; absit autem sit
justus nisi ex fide : postea subdit : si ad conse-
quendum veram beatitudinem quam nobis fi-
des promittit nihil prosunt homini virtutes , non
sunt veræ virtutes. Hinc etiam elucet non aliam
esse mentem S. Augustini dum dicit : *Omne quod*
non est ex fide peccatum est : quia , ut ipse loquitur
lib. de spiritu & lit. cap. 27. Infidelis vix unquam
debito fine operatur , & licet subinde agat ho-
nestè , id illi nihil prodest moraliter ad salutem ,
Adeoque omne opus hominis infidelis vel est
propriè peccatum , vel impropiè , considerando
eius actionem prout est inutilis ad beatitudinem
obtinendam. Ex quibus patet nullo fundamen-
to negari opus moraliter honestum absque auxi-
lio

398 Pars 2. Contrav. 6. De viribus Naturæ
lio gratiæ , modò non afferatur , tali operi vim
inessè meriti , aut illud positivè hominem disponere
ad salutem , & beatitudinem supernaturalem , quod ex §. sequenti magis confirmatur.

Ex quibus patet , quām parum consideratē
nuper quidam Professor publicè Scholas illas
damnaverit hæresis Pelagianæ , quæ hanc sententiam sustinent. Cum tamen in Baio disertè
& sub anathemate proscripta sit hæc prop. 37.
*Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est
quod ex naturæ solis viribus ortum dicit, agnoscit.*

§. 3.

*An solis Naturæ viribus posse elicere Amor Dei
super omnia?*

Procedit hæc controversia de statu naturæ
lapsæ , frustra enim aliqui fusè disputant , an
possibilis sit talis amor in statu naturæ integræ
& , an sine gratia possint cognosci aliquæ veri-
tates ad honestam operationem conducentes :
nam ex sola decisione præsentis quæstionis u-
trumque admitti debet.

Dico igitur , homini lapso possibile esse solis
naturæ viribus amare Deum super omnia , amo-
re naturali tam concupiscentiæ , quam amici-
tiæ , qui dum durat affectivè excludat volunta-
tem Deum graviter offendendi. Est hæc recep-
tissima Theologorum sententia , quam tradit D.
Thomas. 1. part. quæst. 6. art. 3. & sèpius ali-
bi : nec non Scotus in 1. dist. 17. q. 2. Occamus
quoque Durandus , aliisque docent , Deum etiam
ut est author naturæ posse ab homine post lap-
sum diligi perfecto amore benevolentia. Vaf-
quez